

Tėvynė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

No. 38

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1108, Act of October 3, 1917, Authorized June 27, 1918

New York 1, N. Y., Rugsėjo-September 21, 1962

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879

53 METAI

NEW YORKIŲ PASIDĖJO J. T. PILNATIES SUVAŽIAVIMAS

J. T. NUTARIMAIŠ PAVERTGOS

Rugsėjo 18 d. New York'e buvo atdaryta Jungtinių Tautų Pilnatiec septynioliktasis suvažiavimas. Į suvažiavimą susirinko 104 tautų delegatai, kurių yra apie tukstantis. Darbų tvarkoje surašyta 89 punktai. Svarbiausi yra laikoma nusiginklavimo reikalai, sustabdymas atominų ginklų bandymų, Kongo, kolonializmo ir kiti klausimai.

Nenumatyta svarstyti Kubos ir Berlyno klausimai. Tačiau sovietų skubėjimas ginkluoti Kubą, vežimas į ten savo įgūlių ir gana kritiška padėtis Belyne, gali įvykių raidą taip pakreipti, kad ir Jungtinių Tautų pilnatiec bus priversta juos svarstyti.

Taip pat susirinkusiems atstovams nemažų galvosūkių bus, iš kur padengti išlaidas, kurias Jungt. Taut. tenka išleisti Kongo. Kas mėnuo J.T. Kongo akcijai reikalinga 10 mil. dolerių. Dabar jos turi 180 mil. dol. deficito, kuris susidarė Sov. Sąj., Prancuzijai ir kitiems kraštams atsiskaičius sumokėti priklausomus įnašus.

Siai sesijai gal teks rinkti J. T. generalinį sekretorių 5 metams. Po Dag Hammar-skjold mirties, laikinų sekretorių buvo išrinktas Burmos delegatas U Thant. Vakariečiai palaiko U Thant kandidatūrą. Jį tenka rinkti Saugumo Tarybai, kur sovietai

turi veto teisę. Jei sovietai veto panaudos prieš U Thant, tai J. T. sekretoriaus rinkimus turės atlikti pilnatiec suvažiavimas.

Dar nėra žinoma, ar J. T. suvažiavime Amerikos prez. J. Kennedy pasakys kalbą, bet ji gali būti perskaityta ir Amerikos atstovo Adlai Stevensono. Sesijos metu į New Yorką atvyks Valstybės sekretorius Dean Rusk. Jis susitiks su sovietų užs. reik. ministru A. Gromyko, be abejojimo, jų pasikalbėjimuose bus liečiama du degantieji klausimai — Berlynas ir Kuba.

Taip pat dar tikrai nežinoma, ar į New Yorką atvyks Kruščiov.

Pilnatiec J. T. suvažiavimu yra susirinkusios ir pavergtosios tautos. Joms svarbu, kad pasauliniame forume būtų pasmerktas sovietų kolonializmas jų kraštuose. Tą prasmę pavergtoms tautoms tam tikrų vilčių duoda Kanados ministerio pirmūnino Diefenbaker pažadas — iškelti Jungt. T. pavergtųjų tautų klausimą, kuriuo būtų paliesta sovietų vykdoma okupacija Pabaltijo ir kituose kraštuose.

J. T. pilnatiec 17 suvažiavimas turi sunkius klausimus ir nežinia ar jam pasiseks prablaivinti pasaulio įtemptą politinę atmosferą.

Suvažiavimas tęsis apie tris mėnesius.

VOKIEČIAI SU PRANCUZAIS TENORI TAIKOS

KAS VADOVAUS EUROPAI?

Ryšium su Prancuzijos prezidento gen. de Gaulle šešių dienų lankymusi Fed. Vokietijoje; pasaulio spauda atkreipė dėmesį į vokiečių parodytas simpatijas Prancuzijos galvai, į vietomis triumfalinio miesto generolo priėmimą, į viešnagės reikšmę ir jos padarinius ateičiai.

"N. Y. Times" (rugs. 4 d.) nurodė, kad Europoj austanti nauja era. Viešnagė įvyko Berlyno krizės metu ir tuo metu, kai dėtos pastangos paspartinti Europos politinį susivienijimą ir Anglijos įstojimą į europinę ukiu bendruomenę. Šiuo atveju vokiečių ir prancuzų tikslai sutampa, tačiau esama skirtumo metoduose.

"Frankfurter Allgemeine

NERAMUMAI SOVIETŲ SAJUNGOJE

Londonė gautos žinios patvirtino ankstesnius gandus, kad pietų Rusijos mieste Novočerkaske vyko dideli neramumai. Neramumai kilo prieš pora mėnesių dėl kainų pakėlimo maisto gaminiams, kurių, ypač mėsos, labai truksta. Malšinant demonstrantus kariuomenės pagalba, buvo daug aukų. Visa Novočerkasko sritis, kaip pranešama, buvo izoliuota.

Zeitung" (205 nr.) pažymėjo, kad, generolui daug kartų kelionės metu užmezgus kontaktą su pačiais gyventojais, "jo tiesiogis kreipimasis į juos galios šaltinis ir drauge priemonė veikti politiniai." O susibičiuliavimas su Prancuzija — čia didelių nuopelnų turi ir vokiečių kancleris Adenaueris — prisidėjo prie to, kad Vokietijai pavyko lengviau rasti vietą laisvųjų tautų tarpe.

Kai kurie prancuzų laikraščiai, pvz., "L'Aurore", reiškia nuogastavimą tam atvejui, jei Europoje vyratų vokiečiai su prancuzais, o britai liktų nušaly. Esą, "de Gaulle svajoja Europa, netekusi anglosaksų paramos per 50 metų ženklius skaičius. Ir kas čia laimėtų? — klausia dienraštis. Reikia skaitytis su Fed. Vokietijos teritorialiniais reikalavimais. Ar mūsų jaunimas vėl turės griebtis ginklo? Kas, pagaliau, vadovaus Europai?"

Tuo tarpu kitas dienraštis, "Paris jour" nurodo, kad vokiečiai su prancuzais tenori likti. Joks protingas prancuzas nesitiki, kad Europa pakliūtų prancuzų vadovybei, lygiai ir joks blaiviai galvojantis vokiečiai nesvajoja, kad Europą vėl turėtų valdyti germanų tauta.

Grupė svečių SLA seimo įvykusiame susipažinimo vakare, Newark, N. J. Iš kairės į dešinę: inž. V. Dilis, inž. A. Gabrėnas, Dilienė, inž. B. Elsbergas, J. Elsbergaitė, H. Kulber, S. Jakštas, SLA 126 kuopos pirmininkas, Valčiūnaitė, A. Sukauskų šeima, kurių dukra Zita (su gėlėmis) iškvieta gražuole, ir kiti

DAUGELIS VAIKŲ NELANKO MOKYKLŲ OKUPUOTOJ LIETUVOJ

Šviet. minist. Mokyklų valdybos viršininko V. Liutiko teigimu, Lietuvoje dar labai didelis mokyklinio jaunimo skaičius lieka už mokyklos sienų ir čia kaltinamos ir pačios mokyklos ir švietimo įstaigos dėl nepakankamo dėmesio bei nerupestingumo.

Viena iš to nelankomumo priežasčių laikoma nepakankamai racionalus mokyklų tinklo išdėstymas. Iš kitų priežasčių dar minimos: esą, vedama nepakankamai tikslai privalomo amžiaus vaikų apskaita. Toliau, Lietuvoje dar nepakankamai rūpinamasi ben drabučių išplėtimu.

Be to, praėjusių metų pradžioje iš bendro mokyklos nelankančių skaičiaus 7 - 16 m. amž. vaikų 32% nelankė mokyklos dėl užsitęsusių ligos. Pasirodė, kad susirupinta ir labiau kontroliuoti, ar pagrįstai išduodami pažymėjimai, atleidžiami mokinį nuo mokyklos lankymo.

Pagaliam, kaltinami ir atskiri tėvai ar globėjai, neleidę vaikų į mokyklą. Rugsėjo 1 d. jau antrą kartą poros savaičių tarpe per Vilniaus radiją kalbėjęs šviet. ministr. M. Gedvilas reišė susirupinimą mokyklų lankomumu.

Esą, tiek tų vaikų nelanko mokyklų, kad, imant rajonus ar paskirus Lietuvos miestus, tie skaičiai (kiek vaikų nelankė mokyklų) išauga į trizenklius skaičius. O jei juos sudėti su kitų rajonų tokiais triženkliais skaičiais, kas gi pasidarė? Čia Gedvilas trumpai atsako: su visuotiniu mokymu pas mus dar netvarkoje...

Ir jis kaltina nepakankamą priežiūrą, silpną pedagoginę pagrindą tėvų tarpe, pagaliau, nurodo, kad įstaigos, kolchozai, sovchozai nedavertina visuotinio mokymo įstatymo svarbos ir liberaliai elgiasi atžvilgiu tų darbuotojų, kurie nusižengia įstatymui.

Taigi, kaip seka iš visų pranešimų, nusiskundimų, ra-

ginimų Lietuvoje, tukstančiai mokyklinio amžiaus jaunimo neina mokslo.

Čia tektų pažymėti, kad komunistiniai aiškinimai dėl mokinių atkritimo toli gražu nenušviečia tikrosios padėties. Kad dešimtys tukstančių vaikų Lietuvoje nesimoko, esama visos eilės ir kitų priežasčių ir jos visos daugiau materialinio pobūdžio. Lietuvoje apie tai viešai neskelbiama, tačiau yra žinoma, kad vaikams truksta rubų, apavo ir tai kliudo lankyti mokyklas. Pagaliau, tėvams dirbant, vaikai paliekami namuose priežiurai.

DAIL. K. SIMONUI — 75 METAI

Rugp. 25 d. Lietuvoj gyvenančiam dail. K. Simonui sukako 75 m. amž. Vilniaus "Pergalė" (8 nr.) nurodė, kad K. Simonio paveikslus dažnai įkvėpdavo lietuvių folkloras, o ankstesniems jo darbams žurnalas prikišo stiprią kubizmo įtaką. Esą, o darbuose juntama liudiuska fantazija, pasakų įtaka. Pastaruoju metu dailininką patraukusi kosmos tematika.

Sukaktvininkas dažnai susitinkąs su besimokančių jaunimu ar dirbančiais, pasakoja apie savo kurybą. Yra parašęs atsiminimų knygą "Gyvenimo nuotrupos." (E)

BLOGAI RENGIASI SEJAI

Rugpjūčio antroje pusėje Lietuvos spauda nuolat rašė apie reikalą paskubinti derliaus nuėmimą ir kėlė tuos rajonus, kur greičiau pavyko nuimti derlių. Kaip rugpjūčio 22 d. per radiją pranešė žemės ūkio produktų gamybos ir paruošų ministro pavad. Grigaliūnas, rugp. 15 d. Lietuvos kolchozuose ir sovchozuose buvo nupiauta 212.000 hektarų ir tai sudarė 22% pasėtų grūdinių kultūrų. Esą, derliaus nuėmimo darbai sparčiau vykę ten, kur buvė

tinkamai panaudojami kombainai.

Visumoje, kaip pareiškė Grigaliūnas, kombainai Lietuvos kolchozų ūkiuose dar panaudojami labai blogai ir vi dutiniškai vienu agregatu būvę nuimta vos keli hektarai javų.

MAZIAU TRUKDO

Sovietai "Amerikos Balso" transliacijas įvairiomis rytu kalbomis pastaruoju metu mažiau trukdo, praneša UPI. Anksčiau trukdydavo 40 - 60% visų transliacijų, dabar jau tik apie 30% (Užsienio lietuvių polit. sluoksniuose ir visuomenėje yra paplitusi nuomonė, kad "Amer. Balso" transliacijos pvz. lietuvių kalba yra tiek "suneutralintos", kad sovietams nebeapsimoką jų trukdyti. (E).

KAROSIENĖ PUOLA JAV

Lietuvoj kelias savaites viešėjusi "pažangioji viešnia" iš JAV, sena laikraštiniukė, Ks. Karosienė, "Tiesos" korespondentui papasakojo, kad ji buvusi ir Tokio mieste ir ten pasaulinėje konferenc. prieš atominius ginklus į atstovavusi Amerikos Moterų lygai už taiką. Paklausta, kodėl konferencija įvyko ne Hirošimoj, Karosienė nurodė, kad tai įvykė dėl "karo kurstytojų" spaudimo. Girdi, tie, kurie su žeme sulygino Hirošimą ir Nagasaki, dabar vengia net išgirsti tų vietovių pavadinimus.

Karosienės nuomone, konferencija bandė sukludyti Japonijos socialistai.

PAMIRŠO ZUKAUSKĄ AZERBAIDŽANE

Azerbaidžano respublikoje yra retas miestas Neftianyje Kamni — jis pastatytas atviroje juroje, ant polių ir čia atliekami sunkūs naftos darbai. Šaltkalvis Jonas Zukauskas, gimęs Mažeikiuose, prieš 10 metų atvykęs į Baku. Buvo našlys, dabar vedęs rusę ir gyvena Baku mieste. Šis

ŽODIS SLA ORGANIZATORIUI IR VEIKĖJUI

Ko išmokom per Susivienijimo daugelio metų gyvenimą? Mūsų darbo reikšmė šiandienai ir ateičiai.

Pagrindinė visuomeninio darbo pasisekimo sąlyga, tai gilus ir aiškus įsitikinimas, kad atliekamas darbas yra svarbus ir naudingas. Daugiau, kaip trys ketvirtadaliai šimtmečio gyvuoja mūsų Susivienijimas. Per šį visą laiką mūsų veikėjai savo darbe visada laimėdavo, nes turėjo didelį patirtį savo jėgomis ir suprato, jog dirba pagrindiniai svarbų visiems lietuviams darbą.

Susivienijimas buvo pirmaujantis lietuvių gyvenime praityje, svarbiausias šiandien ir reikšmingas ateičiai.

Tiesa, kad Susivienijimas pirmutinė šioje šalyje lietuvių organizacija, susikurusi visuotinio pagrindu. Bet greta jo jau buvo daug gerų pastangų steigti gražius tikslus turinčias organizacijas. Iš daugelio tų organizacijų liko tik atsiminimas. O mūsų Susivienijimas ir šiandien tebėra gyvas, pastovus ir daro pažangą, prisitaikydamas prie naujųjų gyvenimo reikalavimų. Susivienijimo veikla praktiškai mūsų visuomenei reikalinga, tos visuomenės jau senai įvertinta, o šios organizacijos platus tikslai sutampa su pagrindiniais lietuvių visuomenės troškimais.

Svarbiausias mūsų pasiūlymas naujam nariui.

Susivienijimas teikia savo nariams gyvybės apdraudą, kuri yra šavo esmėje savitarpinė pagalba, vykdoma fraternalizmo dvasioje. Bėg lietuvis statydamas sau klausimą — kodėl aš turiu būti Susivienijimo nariu, vis tik pirmoje eidėje supranta, kad jam būti SLA nariu reikia svarbiausia todėl, kad čia yra lietuviška organizacija, kad šios organizacijos pagalba mes stiprinam lietuvišką veiklą ir didinam mūsų organizuotą jėgą, kas yra būtina tautinio išsilaukymo kovoje. Todėl mūsų organizatorius ir veikėjas, kalbėdamas su naujuoju aplikantu, nurodęs jam Susivienijimo apdraudų naudingumą ir užtikrinimą jų išmokėjimą, naują narį greičiau įtikins, jeigu mokamai pabrėš Susivienijimo atliktus, dabar vykdomus ir ateičiai svarbius jo darbus visiems lietuviams.

Mūsų pastangos vaisingos.

Štai neseniai įvykusiame SLA 52 seime buvo pabrėžta, kad mūsų organizacijos pastarųjų metų vėjus buvo tiek sekmingas, kad aiškiai ir neabejotinai pralenkė ne tik panašią kitų organizacijų pastangas, bet ir aplamai gali būti pripažintas, kaip vienas gyviausių lietuvių viešame gyvenime bandymu telkti lietuvius bendram darbui tautinėje srityje, ir kas ypatingai pažymėtina, organizuoti mūsų jaunimą.

Tad ir šiuo metu, po vasaros atoslugio grįždami prie vėjus darbų, esame pilnai užtikrinti pirmiausia, kad atliekame vieną svarbiausių patarnavimų lietuviams, o antra, kad šios mūsų pastangos, kaip praityje, taip pat ir šiandien, lietuvių visuomenės bus paremtos ir suprastos.

Pr. Tr.

per 50 m. amž. "išeisvis", esą, pamėgęs Baku, bet susitikęs su Vilniaus "Komunisto" atstovais, nusiskundė, kad Lietuva, jos žmonės jį pamiršę.

Seniai matęs knygas lietuvių kalba, o "Sąjunginė spauda" nepriėmusi "Tiesos" prenumeratos. Pamiršo ir draugai ir retai kada jis gaunąs laišką iš Lietuvos.

Panašus likimas ir kito kotojoto "už priešakines komunisto linijas" — inžinieriaus Kęstučio Valiušaičio tolimam Čeliabinske. Jis, baigęs Kauno Politechnikos institutą, išvyko dirbtį į Uralą. Be to, daugelis Politechnikos instituto studentų atlieka gamybinę praktiką Uralo, Pavolgio, Baltarusijos, Ukrainos gamykloje.

RUTA KILMONYTE VILNIUJE

Rugp. 27 d. trijuose Vilniaus kino teatruose pradėtas rodyti senesnės gamybos JAV filmas, dalyv. ir Rutai Kilmonytei, "Septynios nuotakos septyniems broliams." Kasdien rodoma net 18 seansų, kai kurie jų, pvz., "Pergalės" kine pradėdami 9:40 val. ryto ir paskutinis rodomas 11 val. raktį.

REPATRIANTAI IS KLAIPĖDOS KRAŠTO

Friedlando pereinamoj stovykloj buvo užregistruota didesnė partija atsikėlusių iš sovietų valdomų kraštų. Atvyko 34 asmenys, daugiausia iš Klaipėdos krašto ir kitų Lietuvos vietovių. Be to paskirė iš Kazachstano ir Krasnojarsko.

Tevynė

The Lithuanian Weekly
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance
of America

BERTHA PIVARONAS
MANAGER
ANTANAS SODAITIS
EDITOR

Yearly Subscription Rates:
In the United States ----- \$4.00
To Foreign Countries ----- \$5.00
307 West 30th Street
New York 1, N. Y.
Tel. Lackawanna 4-5529

SLA kuopų pranešimai ir skubus raštai redakcijai reikia siųsti ne vėliau, kaip prieš savaitę, laikraščio numerio išleidimui.
Keičiant adresą, būtina pranešti senaisi adresas ir nurodyti naujo adreso pašto zonos numerį.

Neprivalomas mokslas

Mokslo metams prasidėjus, jaunimas grįžo į mokyklas prie knygu. Jie mokosi ir ruošiasi gyvenimui, kad įgytoms žiniomis prisidėtų prie žmonių pažangos ir gerovės. Mokslo galia ir jo reikšmė labai didelė. Jei anksčiau reikėdavo įstatymais versti tėvus leisti vaikus į mokyklas, tai šiandien visi supranta reikalingą siekti mokslo ir veik nėra šeimoms, kuri laisva valia nesirūpinant vaikų išmokslinimui.

Tačiau greta bendro lavinimo valdžios ar organizacijų išlaikomų mokyklų, kuriose tarp daugelio vaikų mokosi ir mūsų tautiečių jaunimas, mes lietuviai turime mokyklų ir, žinoma, jas lankyti joks įstatymas neverčia. Tai mūsų visuomenės išlaikomos savaitgalinių mokyklų, kuriose lietuvių kilmės vaikai mokinami gimtąja kalba skaityti, rašyti, supažindinami su mūsų literatūra, tautos praeitimi ir krašto pažinimu. Šios mokyklų dabar taip pat paskelbė mokslo metų pradžią ir kviečia tėvus leisti į jas vaikus.

Deja, ne visi lietuviai vertina savo mokyklas. Didelė dalis lietuvių jų visai nelanko. Tai kaltė ne vaikų, bet pačių tėvų, kurie neįsijaučia pareigos rūpintis vaikų tautiniu auklėjimu.

Nors niekas neverčia mokyti gimtosios kalbos, tai neprivalomas mokslas, bet yra nerašytieji įstatymai, kurie kiekvieną lietuvių ipareigoja rūpintis užugdyti jaunąją kartą lietuviškoje dvasioje.

Į pagalbą tėvams ateina savaitgalinių lietuviškos mokyklų. Jose vaikai, išmokdami gimtosios kalbos ir pažinę tautos dvasinius turtus — jos kurybą ir meną, ne tik bus sąmoningi lietuviai, bet kartu žymiai praplės ir pagilins savo mokslo žinyną ir išmintį.

Todėl įvertinkim lietuviškų mokyklų vaidmenį ir pasistenkim, kad kiekviena lietuvių šeima sudarytų savo vaikams sąlygas jas lankyti.

A. Sd.

LIETUVIS — ARGENTINISKO LAIKRAŠČIO REDAKTORIUS

Tai Vytautas Nalivaika, kuris redaguoja "Vocero Isleno" (Saličių šauklį). Jis skiriamas pirmoje eilėje Entre Rios salos gyventojams, kaip praneša "Laikas."

Sukaktuvinis Banketas Pittsburghe

Prieš keliolika metų Pittsburghe susikūrė nauja SLA 73 kuopa, kurią, beveik išimtinai, sudaro Amerikoje gimusių lietuvių. Ši kuopa yra viena iš veikliausių Vakariniame Pensilvanijos dalyje.

Šios darbščios lietuvių, savo kuopos įsikurimo sukakčiai atžymėti, rugs. 11 d. sušaukė specialų susirinkimą, kuopos pirmininkės N. Katkus - Evans namuose, į kurį ir aš su žmona buvome pakviesti atsilankyti.

Turiu pasakyti, kad esu patenkintas, atsilankęs, nes turėjau progos patirti, kaip ši kuopa veikia ir kaip kruopščiai rengiasi prie savo didžiulio banketo. Norėdamas prisidėti prie šio parengimo pasiūlyk, pakviečiau šios kuopos narses atsilankyti į Radio stotį WPIT ir per mano vedamą lietuvių radio programą pakviesti lietuvius atsilankyti į minėtą kuopos parengimą.

Taiigi, rugs. 23 d. per Radio kalbės Viola Stoney-Sinkunaitė. Rugs. 30 d. pasakys kalbą Mrs. Martin ir spalio 7 d. kalbės panelė Račkauskaitė, žinoma biologė.

Savo žodyje kuopos susirinkime pareiškiau, kad aš su malonumu suteikiu joms radio laiką ir taip pat primini-

niau, kad bus geriausias atsiliginimas, jei jos dar daugiau naujų narių įrašys į savo kuopą. Tą jos man pažadėjo.

Na, o ką šios darbščios ir inteligentiškos lietuvių pažada, tai tikrai išpildo.

Banketas įvyks spalio 21 d., 6:30 val. vakare. Bus tikrai įdomus savo programa. Čia išgirsite lietuvišką liaudies dainelių, pasiūksite, jei norėsite, na, o vakariene tai tikrai bus lietuviška ir gardi.

Šiam parengime taip pat dalyvaus SLA centro sekretorė Bronė Pivaronienė ir pittsburghietis SLA prezidentas Povilas P. Dargis.

Prie kuopos suorganizavimo daugiausiai prisidėjo Br. Pivaronienė ir Charles - Kazmieras Pikelis, tuo laiku buvęs apylinkės organizatorius.

Paremkime šias lietuvių ir bukime jų parengime spalio 21 d., 6:30 val. vak., Lietuvių salėje, South Side, Pittsburgh, Pa.

Prie progos noriu padėkoti poniai Katkieni ir jos dukrelei N. Evans, už jų tokią gražų priėmimą ir parodytą vaišingumą, mums esant svečiais jų puošniuose namuose.

Povilas P. Dargis

Braziulienė (14 kuopos valdybos pirmininkė žmonelė), populiarių lietuviškų melodijų sugundyta, nejuociomis įsiliėjo į mikrofoną ir praskaidrieno daug daug muzikinių momentų. Savo daina, prie patogaus gaminio aidumo, kerėjo net išleptinus ausis.

Vyriausieji šeiminkai — kuopos valdybos nariai — P. Alekna, Br. Grincius su žmona, J. Kalvaitis, J. Pinkus su žmona ir O. Šlierienė su vyru, talkaujami išsitos sesių bei brolių eilės, parodė didelio pasišventimo, ištvėrmės ir kantrybės, atlikdami tekusias pareigas.

Žinome, kad nelengva rinkti aukas. Ne visi duoda ir ne dažnai. Bet šį kartą didelėmis sesės O. Šlierienės pastangomis ir nuosirdžiu daugiato narių bei prielankių šampatių atoveikiu, aukų bufetui gauta iš R. Dailidienės, U. Grincevičienės, P. Kamaitienės, M. Kazlauskienės, R. Nasvytienės, J. Pinkaus, J. Statkevičienės, E. Sarkauskienės, O. ir R. Šlierių, E. Varkojo ir kitų.

Buta gardžių, gero skonio rinkinių valgių. Kuopos valdyba labai dėkinga. Gražioje draugystėje pasilinksmina iki temstant.

Vladas Braziulis

Pittsburgh, Pa.

SLA 40 kuopos narių susirinkimas kviečiamas spalio 7 d., sekmadienį, 2 val. popiet, L. M. svetainėje, 142 Orr St., Pittsburgh, Saho dalyje. Susirinkime bus delegatų pranešimai apie buvusį SLA seimą, aptariami kuopos reikalai ir priimamos duoklės. Prašoma visų narius gausiai atsilankyti į susirinkimą.

Kuopos valdyba

Chicago, Illinois

SLA 134 Moterų Kuopa Po atostogų rugsėjo 6 d., Hollywoode svetainėje, gausius byrus susirinkusių narių su šypsena ir pasiilgimo švelniu jausmu, šiltai sveikinosi, pareiškdamas, kad per du mėnesius atostogų, ne tik viena kitos, bet ir darbo organizacijos gerovei pasiilgusios.

Pirmininkei M. Čižauskieni atidarius susirinkimą, mirutės tyloje pagerbta, mirusi kuopos narė Amelia Narbutaitė.

Tarp kitų svarbesnių organizacijos reikalų, buvo išrinkta garbės karstnešų pavaduotojos Juzė Gulbinienė ir Ona Biežienė.

Seimo delegatės: Kristina Austin, Ona Biežienė, Elena Čižauskienė ir Katarina Katkevičienė iš seimo atliktų darbų pateikė išsamius pranešimus, kuriuos susirinkusios su entuziazmu ir pagyrimu priėmė.

Pagaliam visos buvo maloniai nustebintos, kai ponija O. Biežienė, skautų organizacijos vardu, SLA 134 moterų kuopai įteikė garbės rėmėjo "diplomą". Tai buvo įremitas po stiklo gražus lakštas su įrašu: "Chicago Skautams Remti Draugija, svarstydamas lietuviškos visuomenės prisidėjimą prie lietuvių skautų išlaikymo, už nuoširdų lietuvių skautų rėmimą Chicagoje, nusitarė SLA 134 moterų kuopai suteikti Garbės Rėmėjo vardą."

Valdyba ir visos narės Chicago Skautams Remti Draugijai už vertinimą mūsų suteiktas aukas ir suteiktą Garbės Rėmėjo vardą, širdingai dėkoja. Baigus susirinkimą pris-

SVEIKATOS SKYRIUS

Šį skyrių veda Sveikatos Komisija: DR. PETRAS ZALATORIS
VINCAS TERCIJONAS, M. D. ir ALBINAS GRIGAITIS, M. D.

Vėžys

DR. V. TERCIJONAS

AR VĖŽYS PAGYDOMAS, AR VISUOMET MIRTINAS?

Nors anksčiau apie tai buvo kalbėta, bet dar kiek patikslinimų. Apie 1/4 iki 1/3 visų vėžinių pacientų dabar pagydoma. Dar kita tiek pasveiktų, jei atitinkamas gydymas būtų pradėtas laiku. Uždelsimas ar suvėlavimas pradėt gydymą daro vėžį mirtiną ligą daugeliui asmenų, kurių gyvybę, priešingai atveju, galėtų but išgelbėta. Kiek vėžys gal but pagydomas, pagal dabartines žinias, nurodo žemiau paduota lentelė, paruošta Amerikos Vėžio Draugijos:

Vieta	Dabar	Pagijimas
Oda	85%	95%
Cimda	30%	70%
Tiesioji žarna	25%	70%
Krutys	35%	70%
Cerkklė	40%	65%
Burna	35%	65%
Skilvis	5%	60%
Plaučiai	5%	50%

KAS YRA VĖŽYS

Tikrumoj tai nėra viena bet daugelis ligų. Mikroskopas atidengia ne vieną bet šimtus įvairių vėžio narvelių. Todėl jis sudaro grupę ligų, kurios pasižymi nenormaliu, nesukontroliuojamu ir netaišykingu augimu kuno narvelių. Augalai ir gyvuliai linkę sirgti vėžiniais augliais. Narveliai yra pagrindiniai vienetai gyvos medžiagos. Augi-

nė melanoma pradeda plėstis iš apgamo, turi nepaprastą palinkimą persikelti (metastazuoti) į kitas kuno dalis. Leukemija, taip vadinamas kraujų vėžys, pasireiškia sutrikimu kraują gaminančių organų, kurie gamina tiek daug baltų kraujo kumelių, kad išstumia esminius raudonus kraujo rutulėlius.

KOKIOS KUNO DALYS SUSERGA VĖŽIU?

Kaip jau buvo minėta, apie pusę visų atsitikimų prasideda pilve arba virškinimo trakto, dažniausia skilvy. Veisimo organai, pagal didžiumą, užima antrą vietą, svarbiausia moterų gimda, pas vyrus prostata arba prostatinė liauka, tai sudaro apie penktą dalį 20% visų vėžio atsitikimų. Krutys yra trečioj vietoj, siekia apie 10% visų atsitikimų. Toliau eina kraują gaminantieji organai, kurie duoda pradžią leukemijai. Po jų eina kvėpavimo organai — ypač plaučiai, kurių vėžys dažnėjo paskutiniiais metais, kaip spėjama, nuo cigarečių rūkymo. Šlapimo takuose — puslės vėžys. Smegenyse galvos ir stuburio vėžys, taip pat odos ir kitų vietų.

Yra žymus skirtumas tarp vyrų ir moterų, kuriose vietose labiausia pasireiškia vėžys. Pvz., mirtinas krutų vėžys pas moteris esti 90 kartų dažniau, negu pas vyrus. Lemtingas alsavimo takų (plaučių) vėžys esti 4 kart dažniau pas vyrus.

(Bus daugiau)

SUOMIJA PROTESTUOJA

Rugpjūčio 29 d. Stokholme stidarytoje šv. Eriko mugėje Suomijos paviljonui atsidurus ties Rytų Vokietijos išdirbiniais, Suomija pasijuto įžeistos šilta kavute ir skaniais tortais. Viskas praėjo malonoje nuotaikoje.

Kuopos narė

Miami, Fla.

SLA 44 kuopos, po vasaros atostogų, susirinkimas įvyks spalio 13 d., šeštadienį, 7:30 val. vak., pastovioje vietoje. Kviečiam visus narius dalyvauti. Bus raportas 52 seimo delegatų ir bus svarstomi kiti svarbūs reikalai.

A. Aleksynas,

44 kuopos rašt.

Kuopų Susirinkimai

PITTSBURGH, PA.
SLA 40 kuopos susirinkimas kviečiamas spalio 7 d., sekmadienį, 2 val. popiet, L. M. svetainėje, 142 Orr Street, Saho.

MIAMI, FLA.

SLA 44 kuopos susirinkimas kviečiamas spalio 13 d., šeštadienį, 7:30 val. vak. toje pačioje vietoje.

CHICAGO, ILL.

SLA 322 kuopos narių susirinkimas įvyks rugsėjo 2 d., penktadienį, 8 val. vak., Darius Girėno svetainėje, 4416 S. Wester Ave.

Į susirinkimą kviečiami atsilankyti ne tik šios kuopos, bet ir buvusios 150 kuopos nariai. Po susirinkimo pobūvis.

SLA 322 k. valdyba

SLA KETVIRTOSIOS APSKRITIES KUOPOMS IR NARIAMS PRANEŠIMAS

SLA Keturiosios Apskrities kuopų atstovų metinis suvažiavimas įvyks 1962 m. spalio 21 d., sekmadienį, 10:30 val. ryte, Lietuvių Klubu salėje, 243 Front St., New Haven, Conn. Kuopos yra prašomos išrinkti delegatus, aprūpinti juos mandatais ir atvykti į suvažiavimą.

Taip pat visos kuopos yra prašomos delegatų skaičių pranešti prieš spalio 14 dieną, SLA 4-tos apskr. pirmininkui, Mr. A. Kasparavičius, 586 Dixwell Ave., New Haven, Conn.

SLA 4-TOS APSKR. VALDYBA

METINIS 7-TOS APSKR. SUVAŽIAVIMAS

SLA Septintos Apskrities metinis suvažiavimas įvyks spalio 21 d., 2 val. po pietų, Lietuvių Pil. Klubu svetainėje, 91 North Main Street, Pittston, Pa.

Visos SLA 7-tos apskrities kuopos prašomos siųsti delegatus.

Pakvietimai į apskrities suvažiavimą yra išsiuntinėti. Bet jeigu kuri kuopa nebutų jo gavusi, malonėkite šį pranešimą laikyti oficialiu kvietimu ir dalyvaukit suvažiavime.

Prašau ir mūsų draugus ir kaimynus iš 1-mos apskrities dalyvauti suvažiavime. Posėdžiams pasibaigus delegatai ir svečiai bus pavaišinti.

NELLIE T. BAYORAS, 7-tos Apskr. sekretorė

LOWELL, MASS. SLA 173 KUOPOS RUDENS PIKNIKAS

BUS RUGSĖJO 23 D., SEKMADIENĮ.

A. Pieslvako vasarvietėje, Little Island Pond, N. H.

Pradžia 2 valandą po pietų. Visus narius ir svečius kviečiame dalyvauti.

SLA 52 SEIMO, ĮVYKUSIO 1962 M. LIEPOS MĖN. 9-12 DIENOMIS, ROBERT TREAT VIESBUTYJE, 50 PARK PLACE, NEWARK, NEW JERSEY,

PROTOKOLAS

Sekretorės raporto tęsinys

Paskolos SLA Nariams Bedarbiams

Sausio 1 d., 1961 metais, balansas \$9,772.82

Išmokėtinos Pomirtinės iki 1961 Metų Pabaigos

Table with columns: Kada mirė, Vardas, pavarde; miestas ir valstija, Suma. Lists names and amounts for various members.

Viso \$16,820.00

(Praeitam Seimui raportuota \$15,705.68)

BENDRAS LĖŠŲ FONDO STOVIS

(Lėšų, "Tėvynės" ir Karo Fondai)

Table with columns: Year, \$91,529.55, \$83,107.92, \$8,427.25, \$8,421.63. Shows financial data for 1961-1958.

Table with columns: Year, 1957, 1956, 1955. Shows financial data for 1957-1955.

SLA administravimo išlaidas daugiausiai sudaro tarnautojų algos, kurios toli gražu nėra tokios, kokios turėtų būti.

Iš žemiau paduotos lentelės matysite algų išlaidas:

Table showing salary expenses for 1961 and previous years (1960, 1959, 1958, 1957, 1956).

Nei Pildomosios Tarybos nariai, nei pastovios komisijos negauna tiesioginio atlyginimo už sugaištą laiką.

Ivairių fondų, sudaranciu Mišrųjų Fondą, finansinis stovis yra toksai:

Skirtingų Fondų Balansas Sausio 1 d., 1961 Metais

Table listing various funds and their balances as of January 1, 1961.

Viso \$62,629.16

Našių ir Našlių Fondas

Table showing the balance and expenses of the Widows and Orphans Fund.

Tautiškų Centų Fondas

Table showing the balance and expenses of the National Centers Fund.

SLA 47-tas Seimas tautiškų centų reikalu vienbalsiai priėmė sekamą rezoliuciją:

"Kadangi komisijai patiekti keli prašymai, kurie mums nepakankamai aiškūs ir nesant galimybės juos giliau patikrinti, tad Tautiškų Centų Fondo Skirstymo Komisija vienbalsiai nutarė rekomenduoti gerbiama SLA 47-tam Seimui, kad visi Tautiškų Centų Fonde esantieji pinigai būtų palikti Pildomosios Tarybos nuožūrai prašymus patenkinti ir, svarbiausia, kad Lietuvos laisvinimo reikalai visados būtų pirmoje vietoje galimai didžiausia auka paremti.

"Likusius Tautiškų Centų pinigus komisija rekomenduoja palikti Pildomosios Tarybos nuožūrai

panaudoti tokiems reikalams, kokius Pildomoji Taryba ras reikalingiausiais."

Sios rezolucijos dvasioj Pildomoji Taryba vykdė tautinius darbus, palaikydama Amerikos Lietuvos Taryboje SLA reprezentaciją, teikė aukas Lietuvos išlaisvinimo reikalams, dirbo ir dalyvavo tautos reikalais šaukiamose konferencijose, kongresuose ir t.t. Pagal Seimo įgaliojimus, Pildomoji Taryba tvarkė Tautiškų Centų Fondą, o jos padarytus darbus, pagal nusistovėjusią tvarką, pateikiau patvirtinti Seimui pagal pridėtą šio fondo pilną apyskaitą.

TAUTISKŲ CENTŲ FONDAS

Kam Aukota

Table listing donors and amounts for the National Centers Fund.

Viso \$1,027.40

Literatūros Fondas

Table showing the balance and expenses of the Literature Fund for 1960 and 1961.

Balansas \$192.70 \$192.70

Moksleivių Paskolos Fondas

Table showing the balance and expenses of the Student Loan Fund.

(Bus daugiau)

—: DAINORELIS :—

ISEJO TĖTUSIS

Išėjo tetušis, iškuprino, Puškelę prie šono ten dyrino.

Ištelgęs betupint pavilbino, Atlaužęs, žvirblėį nubildino.

Parvežė brolyčiai, pargirgždino, Įvilko nuo rogių, jėtinčino.

Nupezė dukrelės, nudulkino, Iškepė mamutė, iščirškino.

Iškepė žvirblėį, iščirškino, Inešė sesytę, įtyrijo.

NESVOLIOK

Bernužėli, nesvoliok, Žiponą sutrinsi, Atsistok, pabučiuok, Savąją pažinsi.

O kas geria saldų vyną, Ašai arėlkėlė, Kas bučiuoja seną bobą, Ašai mergužėlė.

Bernužėli, nevoliok Daugelio mergelių, Visoms meilės nežadėk, Neadydk širdėlių.

O kad myliu, tai myliu, Myliu visas kartu, Kad po vieną mylėčiau, Kitos pasikartų.

Kad tu manęs nemyli, Kam tu mane kibini, Jei tu manęs neimsi, Kam akelę mirksi?

Valia jaunam pažiūrėt Į jauną mergelę, Ir akele pamirskėt, Pasmagint širdelę.

SLA Kuopų Finansų Sekretorių Vardai ir Adresai

- List of names and addresses for SLA branch secretaries, starting with 1. Mr. J. Krauzha, 280 Wright Ave., Kingston, Pa.

- List of names and addresses for SLA branch secretaries, starting with 40. Mrs. M. Zdanckienė, 1223 W. North Ave., Pittsburgh 33, Pa.

- List of names and addresses for SLA branch secretaries, starting with 88. L. Bukauskas, 540 N. 23rd St., East St. Louis, Ill.

- List of names and addresses for SLA branch secretaries, starting with 115. Mr. A. Miliauskas, 393 S. Empire St., Wilkes Barre, Pa.

Tėvynė

KAS GIRDĖT PAS MUS IR KITUR

NAUJAS LIETUVOS PASIUNTINYBĖS URUGVAJUJE ADRESAS

Pakeistas ligišolinis Lietuvos Pasiuntinybės Urugvajuje adresas. Dabar jis yra toks:

LEGACION DE LITUANIA,
c. Ciudad de Paris 5836,
Montevideo, Uruguay.

DELEGATAI Į BALFO SEIMĄ

Kiekvienas Balf'o skyrius turi teisę pasiūlyti į seimą vieną atstovą nuo 25 narių. Šiuo metu JAV yra per 60 veikiančių Balf'o skyrių. Dėl atstovai ir kitų kiliųjų ne visi skyriai atstovus gali atsiųsti, tačiau jų buna per 70 (Steigiamajame seime 1944 m. Chicagoje buvo 23, o X-me seime Chicagoje 1960 m. 79 atstovai).

Girdėti, kad į XI Balf'o seimą vyks daug delegatų: New Yorkas siūnė net 10, Detroitas porą automobilių, o iš Chicagose laukiama viso autobuso.

ANTIAMERIKINĖ PROPAGANDA

Pastaruoju metu tiek per Vilniaus radiją, tiek "Tiesoje" ir kitoje spaudoje padaugėjo medžiagos prieš JAV prezidentą, amerikinių gyvenimų, įstatymus ir kt. Kiekviena proga nurodoma į JAV tariamai imperialistinius, agresyviuosius tikslus. "Sovietskaja Litva" dienraštis paskelbtas jau senokai JAV gyvenimo rašytojo K. Vairo - Račkausko straipsnis "Baimės atmosferoje". Čia pasakojama apie darbą, buitį ir gyvenimą kapitalistiniuose kraštuose, ypač JAV.

"Tiesoje" rugsėjo 6 d. atspausdintas A. Laurinčiuko, JAV gyvenančio, straipsnis apie tai, kad "JAV studentų nuomone, nugalės komunistas." Straipsnis tą pačią dieną pakartotas ir per Vilniaus radiją.

Rugsėjo 6 d. paskelbta ir apie tai, kaip JAV policija Denver mieste užsėmė įsiplėškavimu. Girdi, tokių atsitikimų Amerikoje esama daugybė.

"Tiesoje" dar pagausėjo ir piktai J. Buivydo šaržai, nukreipti prieš JAV ir Fed. Vokietiją.

LIETUVISKA DAINA PUNSKĖ

"Aušroje" rašydama apie lietuvišką dainą Punske apylinkėje, V. Pajaujienė pastebi, kad dainai vystytis reikalingos sąlygos: ramus, be pavojų, didelių rūpesčių gyvenimas, laisvas laikas, be to, bendri siekliai, kurie jungtų ir burtų visuomenę. Punske ypač būtinas reikalas lietuviškų dainų išmokytį kaimo jaunimą. Po pastarojo karo Punske apylinkėje dainai populiarinti daug padarė Valinčius. Jo sukurtas choras stiprus, turi kaimo ansamblio pobūdį. 1961 m. pradžioje Punske, Liet. Kult. Namų iniciatyva, buvo suorganizuotas kamerinio pobūdžio moterų choras, vad. V. Pajaujienės. Choro gastrolės Seinuose, koncertai Punske turėjo didelio pasisekimo.

MIRĖ INŽ. PIJUS J. ŽIURYS

Po ilgos ir sunkios ligos rugšėjo 18 d. Clevelande mirė inž. Pijus Žiurys, žinomas visuomenės veikėjas ir gilus gimtosios žemės patriotas.

P. Žiurys gimė 1893 m. spalio 16 d. ukininkų šeimoje, Janauskos kaime, Kalvarijos val. Vaikystėje lankė Suvalkų Kalvarijos mokyklą, bet greitai su tėvais atvyko į Ameriką. Po atitinkamo pasiruošimo studijavo chemijos mokslus Syracuse universitete, kurį baigė įsigydamas chemijos inžin. profesiją.

Nors P. Žiurys Lietuvą paliko vaikystės dienose, bet visą gyvenimą liko ištikimas gimtajam kraštui. Susipažino su lietuvių tautos praeitimi, jos kovomis ir kančiomis. Suprato reikalą dalyvauti lietuvių visuomenės gyvenime ir greitai įsijungė į Amerikos lietuvių organizacinę veiklą. Matomė jį Susivienijimo Lietuvių Amerikoje eilėse, Tėvynės Mylėtojų 10 kuopos pirmininku, ALT Sandaros pirmininku, Lietuvos Vadavimo Sąjungos aktyvus veikėjas ir pirmininkas, ir daugelio kitų organizacijų žymus veikėjas. Labai atjautė Lietuvos nelaimę ir nuo pirmųjų okupacijos dienų aktyviai dalyvavo kovoje už tautos laisvę. Dažnai svarbiais klausimais Pijus Žiurys pasisakydavo spaudoje, pareiškdamas sveiką ir nuosaikią nuomonę. Už nuopelnus Lietuvai 1938 m. vyriausybės buvo įvertintas ir apdovanotas D. L. K. Gedimino ordenu.

P. J. Žiurys paliko Amerikos lietuviams gražų patrioto ir kovotojo pavyzdį už mūsų tautos teises.

"Kruvinam dolerjui"

Rugp. 31 d. "Kauno Tiesa" paskyrė visą numerį demaskuoti, jos žodžiais, tuos, "kas už kruvinus dolerius plėšė ir pardavinėjo lietuvių tautą..." Apie turinį liudyja kai kurių skyrių, straipsnių antraštės: Doleris atėmė laisvę, doleris skurdė skandino, doleris kruvinas ir purvinas... Visa dienraščio medžiaga gausiai iliustruota nuotraukomis iš archyvų, dokumentų foto kopijomis.

Laikraštis amerikinių kapitalą pavadino tarptautiniu žandaru, laisvės smaigiku, o Vilniaus radijas pastebėjo, kad šis "Kauno Tiesos" numeris teikiąs daug faktų agitatoriams bei partiniams darbuotojams.

MIRĖ JANIS JAUNSDRABINS

Rugp. 29 d. Fed. Vokietijoje, Soest vietovėje, mirė latvių poetas ir dailininkas Janis Jaunsdrabins, prieš kelias dienas minėjęs 85 metų gimimo sukaktį. Jis pasitraukė į Vakarų karui pasibaigus. Pradžioje sovietinis režimas Latvijoje buvo uždraudęs jo raštus, tačiau vėliau, vad. "atoslugio" metu, buvo paskelbti rašytojo pagrindiniai rašytojo veikalai — romanai, trilogija "Aija" ir du apsakymų rinkiniai "Balta Gramata". Tos knygos buvo greitai išpirktos. Sovietinis režimas Latvijoje buvo daręs bandymų rašytoją paraginti grįžti į gimtąją Latviją, jis visus pasiūlymus griežtai atmetė.

LIETUVYBEI ISLAIKYTI RASYKIM DAUGIAU JAUNIMO I SUSIVIENIJIMA LIETUVIŲ AMERIKOJE.

Worcester, Mass.

Apie SLA 57 kp. banketą

Rugsėjo 9 d., Vytauto parko salėje, SLA 57 kuopa turėjo banketą. Nors publikos susirinko ne tiek gausiai, kiek buvo laukta, tačiau laimėta trys nauji nariai — tai busimieji kuopos veikėjai, Ona Šilinskienė, Petras Cyvas ir Jonas Stankevičius.

SLA Skundų ir Apeliacijų Komisijos narys, inž. St. Budvitis, įteikė garbės ženklėlį Jonui Dvareckui už gražią 38 metų darbuotę kuopoje.

J. Krasinskas perskaitė sveikinimus SLA prezidento Povilo Dargio ir sekretorės B. Pivaronienės. Kalbėjo inž. S. Budvitis, Kostas Jurgelionas, M. Žemaitaitis, Algirdas Zenkus, Vytautas Prapuolenis, Antanas Busmanas, Jonas Dvareckas, J. Šalaviečius ir kiti. Programai vadovavo Vincas Mitrikas.

Svečių buvo matyti ir iš kitur, kaip Izabelė Bunikienė, L. Sakys iš Brocktono, J. Stankevičius, J. Ramonas iš Gilbertville.

Mūsų kuopos naujas narys Juozas Klimkevičius grojo akordionu iki vėlomos. Tikrai buvo geras ir smagus banketas.

Darbavosi šie kuopos nariai: Juozas Pumeris, Jurgis Gibavičius, Aleksas Zvaliauskas, Povilas Naginionis, K. Zurlis ir kiti. Taip pat talkininkavo ir moterys: Julia Lendraitienė, Ona Rakauskienė, Alena Lendraitienė, M. Mitrikienė, Rožė Jusiuskienė, Ona Šilinskienė ir Ursulė Dudenė.

Visiems nuosirdus ačiū už pasidarbavimą.

J. Krasinskas, kuopos sekret.

TORONTO LIETUVIŲ CHORAS "VARPAS"

Pirmą kartą kanadiečiai koncertuoja New Yorke su solistu Vaclovu Verikaciū, sekmadienį, spalio 7 d., Franklin K. Lane High School salėje, 999 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y. Koncerto pradžia 4 val. popiet. Choras turi apie 70 dainininkų ir savo repertuarą daugiausiai 100 lietuviškų dainų bei kurinių.

Per 10 metų koncertuota 121 kartą: Chicagoj, Clevelande, Detroit, Toronte, Montreale ir kituose miestuose. Dalyvausta abejose miestų šventėse Chicagoj. Koncerto metu vyrų choras pasirodys atskirai. Choro dirigentas yra muzikas Stasys Gailevičius.

Biletų kainos: 2.50, 3.00 ir 3.50 dol. Studentams ir moksleiviams \$1.50.

Koncertą rengia ir visus maloniai kviečia atsilankyti "Liet. Atsiminimų Radijas".
Jokubas J. Stukas, direkt.

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
BIELIAUSKAS
FUNERAL HOME
AL. BALTRUNAC-BALTON
Reikalų vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

E. Carnegie, Pa.

Netekom kuopos sekretorės Nelaukai ir netikėtai liepos 31 d. mirė Elzbieta Šiurmaičienė, SLA 128 kuopos finansų sekretorė. Buvo gimusi 1885 m. liepos 2 d. Posudorių kaime, Liudvinavo valsė, Kalvarijos apskr. Į Ameriką atvyko 1905 m. Čia ištėkėjo už Kazimiero Šiurmaičio.

Dideliame nuliudime paliko sūnų Edvardą ir dukterį Josephine Sundry. Dalyvaujant šeimai, giminėms ir artimiesiems, palaidotas rugpiučio 3 d., Chartiers kapinėse, Pittsburgh, Pa.

Į Susivienijimą įsirašė 1923 m. Buvo pavyzdinga kuopos sekretorė, rūpinosi kuopos finansų sekretorės pareigais dabar eina jos dukterė, Josephine Sundry.

Tebuna velionei lengva Amerikos žemė. K.

Lawrence, Mass.

SLA 41 kuopos narių susirinkimas įvyks spalio 6 d., 2 val. popiet, L. P. K. svetainėje, 41 Berkeley Street. Visi nariai ir narės nepamirškite, kad šis susirinkimas yra svarbus visiems, nes yra daug svarbių reikalų neįspręsta. Todėl atsilankykite visi. Kviečia kuopos valdyba.

A. Yukno, sekret.

Philadelphia, Pa.

SLA 135 kuopos susirinkimas įvyks spalio 7 d., sekmadienį, 2 val. popiet, Lietuvių Muzikos svetainėje. Vasaros laikas, kuris ir veikiausiai veikėjęs sutingina, jau praėjo. Prasideda gaivinantis darbu ruduo. Todėl suskirkime po ilgo poilsio savai ir mūsų visų broliškai organizacijai pasidarbuoti. Geriausias mūsų organizacijai pasitarinavimas

SLA išmokamų apdraudų ir ligoje pašalpų savaitinė atskaita

Rugsėjo 22, 1962

Išmokamos Apdraudos

MARE SINKEVICIENE, 10 kp., Philadelphia, Pa., gimusi gegužės 8, 1882 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė spalio 8, 1928 m., mirė rugsėjo 2, 1962 m. Velionės dukteriai, Jennie Schultz, apdraudus išmokė \$600.00

JONAS MASAITIS, 46 kp., Terre Haute, Ind., gimęs gruodžio 25, 1888 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė kovo 3, 1918 m., mirė rugpiučio 31, 1962 m. Velionio sūniui, Joseph Masan, apdraudus išmokėta \$600.00

JUSTINAS MARMA, 77 kp., Rockford, Ill., gimęs rugsėjo 25, 1886 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė birželio 4, 1922 m., mirė rugpiučio 16, 1962 m. Velioniš žmogui, Ona Marma, apdraudus išmokėta \$215.00

MATHEW P. MITSKAVICH, 153 kp., Du Bois, Pa., gimęs sausio 23, 1910 m., Du Bois, Pa. Prie SLA prisirašė lapkričio 1, 1942 m., mirė rugpiučio 30, 1962 m. Velioniš žmogui, Isabel Mitskavich, apdraudus išmokėta \$500.00

MARY D. KAULIUS, 342 kp., Easton, Pa., gimusi sausio 29, 1904 m., New Philadelphia, Pa. Prie SLA prisirašė lapkričio 1, 1942 m., mirė rugsėjo 1, 1962 m. Velionės vyrui, Peter P. Kaulius, apdraudus išmokėta \$500.00

Viso \$2,415.00

Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$116,907.00

Išmokamos Ligoje Pašalpos

A. Navickienė, 11 kp., Waterbury, Conn., sirgo 6 sav. 4 d. \$23.75

V. Visockis, 23 kp., Shenandoah, Pa., sirgo 2 sav. 5 d. 30.60

J. Tamasauskas, 62 kp., LoLrain, Ohio, sirgo 4 sav. 4 d. 42.76

K. Naradauskienė, 63 kp., Chicago, Ill., sirgo 6 sav. 5 d. 38.25

J. Bilskis, 75 kp., Los Angeles, Calif., sirgo 6 sav. 3 d. 35.25

A. Jaugelis, 122 kp., Chicago, Ill., sirgo 12 sav. 48.60

J. Diekiene, 142 kp., New Haven, Conn., sirgo 7 sav. 3 d. 30.02

A. Pottbecker, 142 kp., New Haven, Conn., sirgo 3 sav. 5 d. 10.85

M. Mitskavich, 153 kp., Du Bois, Pa., sirgo 3 d. 1.50

A. Andriuskevicius, 185 kp., E. Chicago, Ind., sirgo 9 sav. 4 d. 123.50

E. V. Lūbinas, 185 kp., E. Chicago, Ind., sirgo 8 sav. 1 d. 134.00

Viso \$18.58

Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$16,041.23

BERTHA PIVARONAS, SLA Sekretorė

Visų Lietuvių

savaitraštis

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA"

savo mašinų fondai padidinti vykdė vaju, platina šėrus (šėrus 10 dol.) o vajuus metu platina ir laikraštį, kurį naujoms skalytojams duoda už pusę kainos (Amerikoje už \$2.50 visame metu). Visus lietuvius prašome paremti lietuvių kovos laikraštį už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA,"
7722 George Street,
LaSalle-Montreal 32,
Canada.

Z. Jankauskas,
fin. sekr. - išdin.

Hamilton, Canada

Hamiltono SLA 72 kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks šeštadienį, rugsėjo 29 dieną, 7 val. vak., Ročių namuose, 12 Elm St. Narius prašoma gausiai dalyvauti, kartu pasikviečiant ir savo pažįstamus - narius. Jei būtų neužsimokėjusių mokesčių — prašoma užsimokėti susirinkimo metu.

Kuopos valdyba

Lowell, Mass.

SLA 173 kuopos susirinkimas įvyks spalio 7 d., sekmadienį, 3 val. popiet, praprieštoje vietoje. Visi nariai ir narės malonėkit dalyvauti. Kviečia kuopos valdyba.

L. Petkevičius, sekr.

W. BRANDT ATSAKE

Berlyno sienos metinių progą VLIKO Vykd. Tarybai pasiuntus užuojautos telegramą Vak. Berlyno vyr. burmistrui Willy Brandt, rugpiučio 22 d. raštu iš jo gautas atsakymas. Vyr. burmistras, jo paties pasirašytame atsakyme, pažymėjo: "Laisvės kovą vykdančius berlyniečius sieja kuo glaudžiausi ryšiai su gyventojais anapus geležinės uždangos. Siunčiame geriausias linkėjimus jūsų krašto atečiai."

SHALINS (SHALINSKAS) FUNERAL HOME

84-02 Jamaica Ave. (at Forest Parkway Station)
Woodhaven 21, N. Y.
Butelkiam garbingas laidotuvas. Kopyčias sutelkiam namokamai visoje miesto dalyse
F. W. SHALINS IR J. B. SHALINS
Tel. Virginia 7-4499

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Mes pranešame savo seniems klientams, o taip pat naujesiems, kuriems mes patarnaujame, kad mūsų firma tęsia siuntinių persiuntimą į Sovietų Sąjungą.

Mes esame įgalioti VNESPUSYLTORG testuoti siuntimą ir mes garantuojame, kad siuntiniai bus pristatyti ir labai skubiai.

Visi mūsų skyriai turi didelį pasirinkimą siuntiniams: Feikmenų (audinių, odų ir t.t.) labai prielaimomis kainomis.

Visi mūsų skyriai suminėti žemiau kuo geriausiai jums patarnaus pagal kiekvieno individualius pageidavimus.

NEW YORK 3, N. Y., 39 Second Avenue.	Tel. AL 4-5456
NEW YORK 11, N. Y., 135 W. 14th Street.	Tel. CH 3-2583
BROOKLYN 11, N. Y., 370 Union Avenue.	Tel. EV 4-4952
BROOKLYN 7, N. Y., 609 Sutter Avenue.	Tel. DI 5-8808
PATERSON 1, N. J., 99 Main Street.	Tel. MU 4-4619
IRVINGTON 11, N. J., 762 Springfield Ave.	Tel. ES 2-4885
VINELAND, N. J., West Landis Ave. (Greek Orthodox Club Bldg.)	Tel. FO 3-8996
LAKEWOOD, N. J., 126 4th Street.	Tel. LO 2-1446
NEW HAVEN, CONN., 509 Congress Avenue.	Tel. HU 1-2750
PITTSBURGH 3, Pa., 1015 East Carson St.	Tel. TO 1-1068
CLEVELAND 13, OHIO, 904 Liberty Road.	Tel. SW 8-2888
WORCESTER, MASS., 174 Milbury Street.	Tel. TO 7-1575
HAMTRAMCK, MICH., 11333 Jos. Campau.	Tel. BR 8-6966
CHICAGO 22, ILL., 2222 W. Chicago Avenue.	Tel. WA 5-2737
CHICAGO 8, ILL., 3212 S. Halsted Street.	Tel. AN 1-2994
LOS ANGELES 22, CAL., 960 So. Atlantic Boulevard.	Tel. FI 6-1571
SAN FRANCISCO, CAL., 2078 Sutter Street.	Tel. BT 3-1797
NEWARK 3, N. J., 428 Springfield Avenue.	Tel. PO 5-5892
PHILADELPHIA 23, Pa., 530 W. Girard Avenue.	Tel. PL 6-6766
WATERBURY, CONN., 6 John Street.	Tel. GL 8-2256
GRAND RAPIDS, MICH., 606 Bridge St., N. W.	Tel. VI 1-5355
DETROIT, MICH., 7300 Michigan Avenue.	Tel. GR 2-6387
PASSAIC, N. J., 176 Market Street.	Tel. CH 9-6245
ATHOL, MASS., 61 Mt. Pleasant Street.	Tel. LI 2-1767
BOSTON 18, MASS., 271 Shawmut Avenue.	Tel. CH 6-4724
HARTFORD, CONN., 132 Franklin Avenue.	Tel. TL 6-2674
BUFFALO 6, N. Y., 322 Fillmore Avenue.	Tel. RI 3-0440
YOUNGSTOWN 3, OHIO, 21 Fifth Ave.	Tel. RI 3-0440

Vineland, N. J. skyrius atidarytas tik penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais

JAU ISEJO NEPAPRASTAI IDOMI KNYGA

Lietuvių Išeivija Amerikoje

Parašė STASYS MICHELSONAS

Tokios knygos pas mus dar nebuvo. Ji turi 512 puslapių, gausiai iliustruota ir apima mūsų išeiviją visoje Amerikoje — nuo Kanados iki Argentinos. Ji parodo, kad išeivija prasidėjo 17-ame šimtmetyje, bet pirmutinė jos banga dingo; yra tik legenda, kad išsikėlė Amerikoje musiečiai pastatę "Aušros" miestą, vėliau virtusį New Amsterdamu ir dar vėliau New Yorku.

Taip pat sužinome, kad pirmieji lietuviai plaukė jūromis 3 mėnesius, ir išliepė Amerikoje rado ne aukso kalnus, bet sunkų vargą. Kai kurie jų iš New Yorko pėsti ėjo Pennsylvanion anglių kasti. Tenai prasidėjo pirmosios kolonijos ir draugijos, ėmė kurtis socialistų kuopos, kurios vėliau sudarė Sąjungą. Jie pirmieji pradėjo leisti laikraščius ir kurti mokyklėles. Lygiagrečiai veikė laisvamanai ir kurdai parapijos. Bet kai vėlyvųjų ėmė savintis musiečių katalikų nuosavybes, bažnyčiose prasidėjo muštynės; dėlto sumanyta kurti nepriklausomas arba tautiškas parapijas. Tarp vienu ir kitu ėjo smarkios rungtynės.

Bet išeivija rūpinosi ir Lietuvos likimu. Ji gausiai aukojė pinigų caro valdžiai nuversti ir sudėjo milijonus nepriklausomai Lietuvai.

Knygoje parodyta, kaip atsirado mūsų didžiosios organizacijos, kaip gimė Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ir kodėl Amerikoje jai nesiseka. Bet tai tik maža knygos turinio dalė. Medžiaga jai buvo renkama 40 metų. Patartina kiekvienam ją įsigyti. Puiki knyga dovana.

Parduodama be pelno. Gražiais kietais apdarais kaina \$5.00; minkštais apdarais — \$4.00.

Užsakymus prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS
686 E. Broadway So. Boston 27, Mass.

Kas nori skaityti su jokia partija nesurištą laikraštį ir išgirsti objektyvų lietuvišką žodį visais svarbiais klausimais, tas skaity 8-10 puslapių savaitraštį

NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" turi daug rimtų bendradarbių visuose kontinentuose ir duoda daug žinių iš lietuviškosios bendromės ir visos žmonijos gyvenimo sričių.

PRENUMERATA: metams visur 6 dol., visose Amerikoje — 5.50. Kanadoje — 5 doleriai. Už laikraštį galima mokėti dalimis — pusmečiais, ketvirtimis ir nuo to kaina nekinta.

NAUJAI ATVYKĘ "NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ" gauna bargan ligi jie gauna darbą ir užsidirba.

7722 George St., Ville LaSalle, Montreal, P. Q. Canada
ADRESAS: "NEPRIKLAUSOMA LIETUVA".

NAUJIENOS

Pirmas ir geriausias lietuvių dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS turi savo korespondentus kiekvienoje didesnioje Amerikos lietuvių kolonijoje ir įvairiose Europos bei Pietų Amerikos valstybėse.

NAUJIENOS apsuodina vėliausias, tiksliausias ir įdomiausias žinias iš lietuvių ir kitų tautų gyvenimo.

NAUJIENOS apsuodina svarbiausius lietuvių gyvenimo reikalus lietuviškosios spaudos ir "Kritikos bei polemikos" skyriuje leidžia visiems pareikšti savo nuomonę.

NAUJIENŲ prenumerata yra tokia: JAV ir Kanadoje — \$13.00 metams, \$7.00 — pusė metų. Kitose valstybėse — \$15.00 metams, \$8.00 — pusė metų. Chicagoje — \$15.00 metams, \$8.00 — pusė metų.

NAUJIENAS gauste, jei pasiūsite čekį arba money Orderį tokiu adresu:

1739 South Halsted Street, Chicago 8, Illinois